

අංගුත්තර නිකාය

තක්ක නිපාතෝ

6.2.1.7. මජ්‍යෙකු සුත්ත.

එව්. මේ සුත්. එක්. සමය. හගවා බාරාණසිය. විහරත් ඉසිපතනේ මිගදායේ. තේන බෝ පන සමයේන සම්බුද්ධාන. උරාන. හික්ඩුන. පච්චාහත්ත. පිණ්ඩපාතපටික්කන්තාන. මණ්ඩලමාලේ සන්නිසින්තාන. සන්නිපතන්තාන. අයමන්තරා කඩා උද්‍යාදී: වුත්තමිද. ආවුසේ හගවතා පාරායනේ මෙත්තෙයාපණ්ඩ්හේ:

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයක භාගාවතුන් වහන්සේ බරණැස ඉසිපතන මිගදායෙහි වැඩවසන සේක. එසමයෙහි පසුබත් කාලයෙහි පිණ්ඩපාතයෙන් පෙරලා වැඩම කොට මණ්ඩලමාලයෙහි රස් වී පුන්නා වූ බොහෝ ස්ථාවර හික්ෂුන් අතර මේ කඩාව හටගත්තේ ය.“ආයුෂ්මත්ති, භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් පාරායන වර්ගයෙහි තිස්ස මෙත්තෙයේ මාණවකයාගේ ප්‍රශ්නයෙහි දී මෙය වදාරණ ලද්දේ ය.

සේ උහන්තේ විදිත්වාන - මජ්‍යෙකු මන්තා න ලිජ්පති

ත. බැමු මහා පුරිසේ ති - සේ ධ සිබ්බනිමව්වගා

‘එ ක්ෂීණාගුව හික්ෂුව අන්ත දෙක ප්‍රජාවෙන් අවබෝධ කොට එහි මැද තුවණින් යුතුව තොතුවරි සිටිය ද, ඔහු මහා පුරුෂයා යැයි කියමි. ඔහු මේ ලෝකයෙහි මරණයෙන් පසු යළි උපත මුවටු කරදෙන තෘත්ණාව ඉක්ම ගියේ ය’ යනුවෙනි.

කතමෝ නු බෝ ආවුසේ එකෝ අන්තෝ, කතමෝ දුතියේ අන්තෝ, කි. මජ්‍යෙකු, කා සිබ්බනිති.

ආයුෂ්මත්ති, එක අන්තයක් කුමක් ද? දෙවන අන්තය කුමක් ද? මැද යනු කුමක් ද? මුවටු කිරීම යනු කුමක් ද?”

(1) එව්. වුත්තේ අක්කුදතරෝ හික්ඩු රේරේ හික්ඩු එතදවෝව: “එස්සේ බෝ ආවුසේ එකෝ අන්තෝ, එස්සසමුදයෝ දුතියේ අන්තෝ, එස්සනිරෝධෝ මජ්‍යෙක්ධ, තණ්ඩා සිබ්බනි. තණ්ඩා හි න. සිබ්බනි තස්ස තස්සේව හටස්ස අහිනිබන්තියා. එත්තාවතා බෝ ආවුසේ හික්ඩු අහික්කේයායා. අහිජානාති, පරික්කේයායා. පරිජානාති. අහික්කේයායා. අහිජානන්තෝ පරික්කේයායා. පරිජානන්තෝ දිවියේව ධමමේ දුක්බස්ස අන්තකරෝ හෝති”ති.

1. මෙසේ පැවසු කළේ එක්තරා හික්ෂුවක් ස්ථාවර හික්ෂුන් හට මෙය පැවසුවේ ය.“ආයුෂ්මත්ති, ස්ථාවරය යනු එක් අන්තයකි. ස්ථාවරය හටගැනීම යනු දෙවනි අන්තය සි. ස්ථාවර නිරෝධය යනු මැද සි. මුවටු කිරීම යනු තෘත්ණාව සි. තෘත්ණාව ම ස්ථාවරයත්, ස්ථාවරය හටගැනීම ත් ඒ ඒ හටයෙහි ඉපදීම පිණ්ස මුවටු කරන්නි ය. ආයුෂ්මත්ති, මෙපමණකින් හික්ෂුව විශේෂයෙන් දත යුතු දේ විශේෂයෙන් දැනගනනියි. පිරිසිද

අත යුතු දේ පිරිසිද දැනගනියි. විශේෂයෙන් දත යුතු දේ දැනගන්නේ, පිරිසිද දත යුතු දේ පිරිසිද දන්නේ මෙලාව දී ම දුක් කෙළවර කරන්නේ ය.”

(2) ඒවා වුත්තේ අක්කුතරෝ හික්බූ උරේ හික්බූ ඒතදවෝව: “අතීතං බෝ ආවුසේ ඒකෝ අන්තෝ, අනාගතං දුතියෝ අන්තෝ, පවුවුජපන්න. මඹ්ක්ධ, තණ්හා සිබුබනි. තණ්හා හි නා සිබුබනි තස්ස තස්සේව හවස්ස අහිනිබත්තියා. එත්තාවතා බෝ ආවුසේ හික්බූ අහික්කේයාය. අහිජානාති, පරික්කේයාය. පරිජානාති. අහික්කේයාය. අහිජානන්තෝ පරික්කේයාය. පරිජානන්තෝ දිටයේව ධමමේ දුක්බස්සන්තකරෝ හෝති”ති.

2. මෙසේ පැවසු කළේ තවත් හික්ෂුවක් ස්ථාපිත හික්ෂුන් හට මෙය පැවසුවේ ය.“ආයුජ්මත්ති, අතීතය යනු එක් අන්තයකි. අනාගතය යනු දෙවෙනි අන්තය යි. වර්තමානය යනු මැද යි. මූටටු කිරීම තෘප්තාව යි. තෘප්තාව ම අතීතය ත් අනාගතයත් වර්තමානය ත් ඒ ඒ හවයෙහි ඉපදීම පිණිස මූටටු කරන්නේ ය. ආයුජ්මත්ති, මෙපමණකින් හික්ෂුව විශේෂයෙන් දත යුතු දේ විශේෂයෙන් දැනගනියි. පිරිසිද දත යුතු දේ පිරිසිද දැනගනියි. විශේෂයෙන් දත යුතු දේ දැනගන්නේ, පිරිසිද දත යුතු දේ පිරිසිද දන්නේ මෙලාව දී ම දුක් කෙළවර කරන්නේ ය.”

(3) ඒවා වුත්තේ අක්කුතරෝ හික්බූ උරේ හික්බූ ඒතදවෝව: “සුබා ආවුසේ වේදනා ඒකෝ අන්තෝ, දුක්බා වේදනා දුතියෝ අන්තෝ, අදුක්බමසුබා වේදනා මඹ්ක්ධ, තණ්හා සිබුබනි. තණ්හා හි නා සිබුබනි තස්ස තස්සේව හවස්ස අහිනිබත්තියා. එත්තාවතා බෝ ආවුසේ හික්බූ අහික්කේයාය. අහිඡානාති(පෙ).... දිටයේව ධමමේ දුක්බස්ස අන්තකරෝ හෝති”ති.

3. මෙසේ පැවසු කළේ තවත් හික්ෂුවක් ස්ථාපිත හික්ෂුන් හට මෙය පැවසුවේ ය.“ආයුජ්මත්ති, සැප විදීම යනු එක් අන්තයකි. දුක් විදීම යනු දෙවෙනි අන්තය යි. දුක් සැප රහිත විදීම යනු මැද යි. මූටටු කිරීම තෘප්තාව ම සැප ත්, දුක් ත්, දුක් සැප රහිත විදීම ත් ඒ ඒ හවයෙහි ඉපදීම පිණිස මූටටු කරන්නේ ය. ආයුජ්මත්ති, මෙපමණකින් හික්ෂුව විශේෂයෙන් දත යුතු දේ විශේෂයෙන් දැනගනියි. පිරිසිද දත යුතු දේ පිරිසිද දැනගනියි. විශේෂයෙන් දත යුතු දේ දැනගන්නේ, පිරිසිද දත යුතු දේ පිරිසිද දන්නේ මෙලාව දී ම දුක් කෙළවර කරන්නේ ය.”

(4) ඒවා වුත්තේ අක්කුතරෝ හික්බූ උරේ හික්බූ ඒතදවෝව: “නාමං බෝ ආවුසේ ඒකෝ අන්තෝ, රුපං දුතියෝ අන්තෝ, වික්කුණාණ. මඹ්ක්ධ, තණ්හා සිබුබනි. තණ්හා හි නා සිබුබනි(පෙ).... දිටයේව ධමමේ දුක්බස්ස අන්තකරෝ හෝති”ති.

4. මෙසේ පැවසු කළේ තවත් හික්ෂුවක් ස්ථාපිත හික්ෂුන් හට මෙය පැවසුවේ ය.“ආයුජ්මත්ති, නාමය යනු එක් අන්තයකි. රුපය යනු දෙවෙනි අන්තය යි. වික්කුණාණය යනු මැද යි. මූටටු කිරීම තෘප්තාව යි. තෘප්තාව ම නාමය ත්, රුපය ත්, වික්කුණාණය ත් ඒ ඒ හවයෙහි ඉපදීම පිණිස මූටටු කරන්නේ ය. ආයුජ්මත්ති, මෙපමණකින් හික්ෂුව විශේෂයෙන් දත යුතු දේ විශේෂයෙන් දැනගනියි. පිරිසිද දත යුතු දේ පිරිසිද දැනගනියි. විශේෂයෙන් දත යුතු දේ දැනගන්නේ, පිරිසිද දත යුතු දේ පිරිසිද දන්නේ මෙලාව දී ම දුක් කෙළවර කරන්නේ ය.”

(5) ඒවා වුත්තේ අක්කුදතරෝ හික්බූ උරේර හික්බූ ඒතදවෝව: “ත බෝ ආවුසේ අජ්ඝත්තිකානි ආයතනානි ඒකෝ අන්තෝ, ත බාහිරානි ආයතනානි දුතියෝ අන්තෝ, වික්ද්දාණ මජ්කීධි, තෙහා සිබෑති. තෙහා හි නා සිබෑති තස්ස තස්සේව හවස්ස අහිනිබත්තියා. එත්තාවතා බෝ ආවුසේ හික්බූ අහිං්දෙශ්‍යයා. අහිජානාති(පෙ).... දිටියේව ධමමේ දුක්බස්ස අන්තකරෝ හෝති”ති.

5. මෙසේ පැවසු කල්හි තවත් හික්ෂුවක් ස්ථාවර හික්ෂුන් හට මෙය පැවසුවේ ය.“ආයුෂ්මත්ති, ආධ්‍යාත්මික ආයතන හය යනු එක් අන්තයකි. බාහිර ආයතන හය යනු දෙවනි අන්තය යි. වික්ද්දාණය යනු මැද යි. මුටුව කිරීම තෘප්තිකාව යි. තෘප්තිකාව ම ආධ්‍යාත්ම ආයතන හයන්, බාහිර ආධ්‍යාත්ම ආයතන හය ත්, වික්ද්දාණය ත් ඒ ඒ හවයෙහි ඉපදීම පිණිස මුටුව කරන්නි ය. ආයුෂ්මත්ති, මෙපමණකින් හික්ෂුව විශේෂයෙන් දත් යුතු දේ විශේෂයෙන් දැනගනියි. පිරිසිද දත් යුතු දේ පිරිසිද දැනගනියි. විශේෂයෙන් දත් යුතු දේ දැනගන්නේ, පිරිසිද දත් යුතු දේ පිරිසිද දන්නේ මෙලොව දී ම දුක් කෙළවර කරන්නේ ය.”

(6) ඒවා වුත්තේ අක්කුදතරෝ හික්බූ උරේර හික්බූ ඒතදවෝව: “සක්කායෝ බෝ ආවුසේ ඒකෝ අන්තෝ, සක්කායසමුදයෝ දුතියෝ අන්තෝ, සක්කායනිරෝයේ මජ්කීධි, තෙහා සිබෑති. තෙහා හි නා සිබෑති තස්ස තස්සේව හවස්ස අහිනිබත්තියා. එත්තාවතා බෝ ආවුසේ හික්බූ අහිං්දෙශ්‍යයා. අහිජානාති, පරිංදෙශ්‍යයා. අහිජානාන්තෝ පරිංදෙශ්‍යයා. පරිජානන්තෝ දිටියේව ධමමේ දුක්බස්ස අන්තකරෝ හෝති”ති.

6. මෙසේ පැවසු කල්හි තවත් හික්ෂුවක් ස්ථාවර හික්ෂුන් හට මෙය පැවසුවේ ය.“ආයුෂ්මත්ති, සක්කාය යනු එක් අන්තයකි. සක්කාය සමුදය යනු දෙවනි අන්තය යි. සක්කාය නිරෝධය යනු මැද යි. මුටුව කිරීම තෘප්තිකාව යි. තෘප්තිකාව ම සක්කාය ත්, සක්කාය සමුදය ත් ඒ ඒ හවයෙහි ඉපදීම පිණිස මුටුව කරන්නි ය. ආයුෂ්මත්ති, මෙපමණකින් හික්ෂුව විශේෂයෙන් දත් යුතු දේ විශේෂයෙන් දැනගනියි. පිරිසිද දත් යුතු දේ පිරිසිද දැනගනියි. විශේෂයෙන් දත් යුතු දේ දැනගන්නේ, පිරිසිද දත් යුතු දේ පිරිසිද දන්නේ මෙලොව දී ම දුක් කෙළවර කරන්නේ ය.”

ඒවා වුත්තේ අක්කුදතරෝ හික්බූ උරේර හික්බූ ඒතදවෝව: “බාකතා බෝ ආවුසේ අම්හේහි සඩෑබෑහේව යථාසක. පටිභානා. ආයාමාවුසේ, යේන හගවා තේතුපසංකමිස්සාම, උපසංකමිත්වා හගවතෝ ඒකමත්ත්. ආරෝවෙස්සාම, යථා තො හගවා ව්‍යාකරිස්සනි, තථා නා යාරෙස්සාමා”ති. ඒවමාවුසේ’ති බෝ උරෝ හික්බූ තස්ස හික්බූනෝ පවිච්සේසුං.

මෙසේ පැවසු කල්හි එක්තරා හික්ෂුවක් ස්ථාවර හික්ෂුන්ට මෙය පැවසුවේ ය.“ආයුෂ්මත්ති, අප සියල දෙනා විසින් ම තම තමන්ගේ වැටහිම පරිදි පවසන ලද්දේ ය. යමු ආයුෂ්මත්තින්, හාගාවතුන් වහන්සේ කර එළඹෙමු. එළඹ හාගාවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැල කරන්නෙමු. හාගාවතුන් වහන්සේ යම් පරිදි අපට වදාරණ සේක් නම ඒ අයුරින් අපි දරා ගන්නෙමු.”“එසේ ය, ආයුෂ්මත” යි ස්ථාවර හික්ෂුහු ඒ හික්ෂුවට පිළිවදන් දුන්හ.

අප බෝ උරෝ හික්බූ යේන හගවා තේතුපසංකමිසු, උපසංකමිත්වා හගවත්තං අහිවාදෙන්වා ඒකමත්තං නිසිදිසු, එකමත්තං නිසින්නා බෝ උරෝ හික්බූ යාවතකෝ අහෝසි සඩෑබෑහේව සද්ධි. කථාසල්ලාපෝ, තං සඩෑබෑ. හගවතෝ ආරෝවෙසුං: කස්ස තු බෝ හන්තේ සුභාසිත’ත්ති.

ඉක්බිති ස්ථානීය ඩික්ෂුවු භාගාවතුන් වහන්සේ කරා පැමිණියහ. පැමිණ භාගාවතුන් වහන්සේට සකසා වන්දනා කොට එකත්පස් ව හිඳගත්හ. එකත්පස් ව තුන් ඒ ස්ථානීය ඩික්ෂුවු සියල්ලන් භා සමඟ යමතාක් කතා සල්ලාපයක් ඇති වූයේ ද, ඒ හැම භාගාවතුන් වහන්සේට සැල කළහ.“ස්වාමීනි, කවුරුන්ගේ භාෂිතය සුභාෂිතය වෙයි ද?”

සබඩේසං වෝ හික්බවේ සුභාෂිතං පරියායේන, අපි ව යං මයා සන්ධාය භාෂිතං පාරායන් මෙත්තෙයාපක්දේහේ:

“සෝ උහන්තේ විදිත්වාන මජ්කේ මන්තා න ලිජ්පති, තං බැමි මහාපුරිසේෂ්ති සෝ’ඩ සිබ්බනිමච්චා”ති - තං සුණාථ සාඩික. මනසිකරෝර්ප, භාෂිස්සාමිති:

“මහණෙනි, ඔබ සියල්ලන්ගේ ම භාෂිතය ඒ ඒ අයුරින් සුභාෂිත වෙයි. නමුත් මා විසින් පාරායනයෙහි මෙත්තෙයේය ප්‍රශ්නයෙහිලා යමක් අරහයා පවසන ලද්දේ ද, එනම්, ‘ඒ ක්ෂේත්‍රාගුව හික්ෂුව අන්ත දෙක ප්‍රඡාවෙන් අවබෝධ කොට එහි මැද තුවණින් යුතුව නොතැබේ සිටිය ද, ඔහු මහා පුරුෂයා යැයි කියමි. ඔහු මේ ලෝකයෙහි මරණයෙන් පසු යළි උපත මූටුව කරදෙන තෘප්තාව ඉක්ම ගියේ ය’ යනුවෙන්. එය අසවී. මැනැවින් මෙනෙහි කරවී. පවසන්නෙමි.”

ඒවං හන්තේති බෝ තේ හික්බු හගවතෝ පව්චස්සුං, හගවා ඒතදවෝව්ව:

“එසේය ස්වාමීනි” සි ඒ හික්ෂුවු භාගාවතුන් වහන්සේට පිළිවුදන් දුන්හ. භාගාවතුන් වහන්සේ මෙය වඳාඹ යේක.

එස්සේ බෝ හික්බවේ ඒකෝ අන්තෝ, එස්සසමුදයෝ දුතියෝ අන්තෝ, එස්සනිරෝධෝ මජ්කේ, තණ්හා සිබ්බනි. තණ්හා හි නං සිබ්බනි තස්ස තස්සේව හවස්ස අහිනිබත්තියා. එත්තාවතා බෝ හික්බවේ හික්බු අහිං්ස්කේයා. අහිජානාති, පරිංක්සේයා. පරිජානාති. අහිං්සේයා. අහිජානන්තෝ පරිංක්සේයා. පරිජානන්තෝ දිටියේව ධමමේ දුක්බස්ස අන්තකරෝ හෝත්ති’ති.

මහණෙනි, ස්පර්ශය යනු එක් අන්තයකි. ස්පර්ශය හටගැනීම යනු දෙවනි අන්තය සි. ස්පර්ශ නිරෝධය යනු මැද සි. මූටුව කිරීම යනු තෘප්තාව සි. ස්පර්ශය හටගැනීම ත් ඒ ඒ හවයෙහි ඉපදීම පිණිස මූටුව කරන්නි ය. මහණෙනි, මෙපමණකින් හික්ෂුව විශේෂයෙන් දත යුතු දේ විශේෂයෙන් දැනගනියි. පිරිසිද දත යුතු දේ පිරිසිද දැනගනියි. විශේෂයෙන් දත යුතු දේ දැනගන්නේ, පිරිසිද දත යුතු දේ පිරිසිද දන්නේ මෙලාව දී ම දුක් කෙළවර කරන්නේ ය.”

සාදු! සාදු!! සාදු!!!

මජ්කේ සුතුය නිමා විය.